

Кірсанова С.,
старший викладач кафедри початкової освіти
МДПУ імені Богдана Хмельницького

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖОСОБИСТІСНИХ
ВЗАЄМИН СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ
ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Різноманітність сучасного світу, зростаюче значення міжнародних, міжрегіональних і міжнаціональних комунікацій зумовлює сьогодні вірний підхід до побудови міжособистісних взаємин, що є майже не головним фактором ефективного вирішення багатьох проблем цивілізації.

Поширення процесів глобалізації та певною мірою пов'язане з цим збільшення кількості конфліктів на міжетнічному ґрунті зумовлюють загострення уваги до розвитку полікультурної освіти, яка стала невід'ємним

складником державної політики сучасної України. Орієнтація країни на загальноєвропейські рекомендації та вимоги щодо організації освітнього процесу у закладах освіти передбачають реформування вищої школи, модернізацію полікультурної підготовки фахівців.

Значні соціально-економічні і політичні перетворення в українському суспільстві, що відбуваються останнім часом, інтенсивне розширення міжнародної співпраці, посилення національної самосвідомості українського народу, зміна соціального статусу багатьох людей актуалізують потребу у висококультурному фахівцеві, який спроможний орієнтуватися в цьому[4, с. 210-214].

Науковим підґрунтям у вирішенні даної проблеми виступають дослідження філософів (В.П. Андрущенко, В.Г. Кремень, О.О. Потебня та ін.); психологів (І.Д. Бех, В.О. Моляко та ін.); педагогів (Н.М. Бібік, Н.Й. Волошина, М.С. Вашуленко, О.В. Пометун, М.Г. Стельмахович, Б. М. Ступарик, О.В. Сухомлинська та ін.).

Вивчення педагогічної літератури з досліджуваної проблеми показує, що категорію полікультурної освіти було визначено такими вченими О.В. Дубовик, В.С. Болгаріна, І.Ф. Лощенова та ін.

Дослідження поняття міжособистісної взаємодії має давню історію (Ш. Амонашвілі, О. Бодальов, Л. Виготський, Д. Ельконін, В. Кан-Калик, Н. Кузьміна, С. Рубінштейн, В. Сухомлинський та ін.) і не втрачає своєї актуальності (В. Андрущенко, Л. Велитченко, І. Зимня, М. Касьянов, Г. Ковальов, В. Маралов, А. Маркова, Л. Мітіна, О. Орлов, В. Петровський, К. Романов, В. Серіков, В. Сітаров, І. Якіманська та ін.).

Внутрішньоособистісну основу міжособистісної взаємодії в умовах полікультурного середовища, на нашу думку, становить толерантність як утвердження множинності та різноманіття буття, визнання невідворотності співіснування відмінностей, активна позиція особистості проти утиску, свідомий і ціннісно-усвідомлений особистісний вибір [3].

Процес формування міжособистісної взаємодії як інтегративної властивості особистості, є складним, багатоаспектним та багатофакторним. Він має ґрунтуватися на застосуванні загальнодидактичних принципів і конкретизуватися специфічними принципами: визнання індивідуальних інтересів особистості, вагомості й значущості національних цінностей, психолого-педагогічного скерування взаємин, прогнозування подальшої взаємної співпраці тощо.

Формування міжособистісних взаємин в умовах полікультурного середовища закладу вищої освіти передбачає створення умов для гуманізації взаємин між викладачем і студентами, вияв довіри, поваги до особистості,

глибокого розуміння її індивідуальних рис і можливостей, запитів та інтересів, становлення взаємин співробітництва, особистісно орієнтованого підходу у формуванні культури взаємин. Такий підхід передбачає ставлення до кожного студента як до неповторної особистості, суб'єкта вільного розвитку, визнання його прав [1, с. 127]. Узагальнюючи вищевикладене, зазначимо, що формування міжособистісної взаємодії студентів в умовах полікультурного середовища закладу вищої освіти є складовою високої професійної культури студента а отже, і його готовності до майбутньої професії загалом.

Література:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади: Навч. - метод. видання. – К.: Либідь, 2003.
2. Волик Л.В. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до полікультурного виховання учнів: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України. – К., 2005. – 20 с.
3. Габдрахманова Ф. М. Модернизация образования личности в условиях поликультурного общества / Ф. М. Габдрахманова [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.google.com.ua/search?sourceid=navclient&q>
4. Молодиченко В. В. Ціннісний контекст духовного світу сучасної студентської молоді/ В. В. Молодиченко// Мультиверсум: філософ. альманах: зб. наук. пр./ гол. ред. В. В. Лях. – 2009. – Вип. 80. – С. 207-217.